Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders

B&W

Voordracht voor de College vergadering van

Portefeuille: Algemene Zaken (1)
Agendapunt: Bo

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Adviseren over vaststelling naamgeving openbare ruimten en wijziging begrenzing Aambeeldstraat en Motorkade in het Hamerkwartier in stadsdeel Noord te Amsterdam.

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Het vaststellen van de volgende openbare ruimten in stadsdeel Noord te Amsterdam:

- Motorplein (BAG-type weg)
- Avegaarstraat (BAG-type weg)
- Klopboorstraat (BAG-type weg)
- Handboorstraat (BAG-type weg)
- Duimstokstraat (BAG-type weg)
- Blokschaafstraat (BAG-type weg)
- Schroefpersstraat (BAG-type weg)
- Lijmpersstraat (BAG-type weg)
- Zaagstraat (BAG-type weg)
- Hermanna Molkenboerplein (BAG-type weg)
- Kabelsnijderstraat (BAG-type weg)
- Voorloperstraat (BAG-type weg)
- Touwsnijderstraat (BAG-type weg)
- Treksteenstraat (BAG-type weg)
- Canvasplantsoen (BAG-type weg)
- Waterpasstraat (BAG-type weg)
- Stermotorstraat (BAG-type weg)
- Klauwhamerkade (BAG-type weg)
- Houtbuigeroever (BAG-type weg)
- Betsy Perkplein (BAG-type weg)
- Sloophamerkade (BAG-type weg)
- Klinkhamerkade (BAG-type weg)
- Letterzetteroever (BAG-type weg)
- Priemstraat (BAG-type weg)
- Drevelstraat (BAG-type weg)
- Nijptangstraat (BAG-type weg)
- Handzaagstraat (BAG-type weg)
- Kwaststraat (BAG-type weg)
- Schroevenstraat (BAG-type weg)
- Draadnagelstraat (BAG-type weg)
- Lantarenopstekerbrug met brugnummer ? (BAG-type kunstwerk)

Het wijzigen van de begrenzing van de volgende openbare ruimten:

- Motorkade (BAG-type weg)
- Aambeeldstraat (BAG-type weg)

Kernboodschap

Het College van Burgemeester en Wethouders stelt de openbare ruimten in het Hamerkwartier vast in stadsdeel Noord te Amsterdam.

Bestuurlijke achtergrond

De Verordening basisinformatie 2018, artikel 7, delegeert de bevoegdheid om openbare ruimten, zoals wegen en bruggen, vast te stellen, te wijzigen of in te trekken aan het college. Het college stelt een openbare ruimte vast met inachtneming van het advies van de Adviesraad naamgeving openbare ruimten (ANOR) en van het dagelijks bestuur van het betreffende stadsdeel of de grootstedelijke gebiedsbeheerder die het gebied namens het gemeentebestuur van Amsterdam beheert. Bij de advisering over de naamgeving toetst de ANOR aan de uitgangspunten als vastgelegd in artikel 3 van het Instellingsbesluit Adviesraad naamgeving openbare ruimten (collegebesluit van 20 april 2021).

Bestuurlijke prioriteit

Niet van toepassing.

Wettelijke grondslag

a. artikel 108 van de Gemeentewet
b. artikel 6 van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen (BAG)
c. artikel 7 van de Verordening basisinformatie 2018
d. de Beleidsregel vaststelling openbare ruimte

Onderbouwing besluit

Het Hamerkwartier verandert de komende 10 tot 20 jaar van een bedrijventerrein in een wijk met ongeveer 6.500 woningen en veel ruimte voor werken én bedrijvigheid. Hiervoor zijn veel nieuwe openbare ruimten met straatnamen nodig. De Adviesraad naamgeving openbare ruimten heeft op 7 september 2023 geadviseerd te participeren om tot de namen te komen, welke zouden moeten vallen binnen de volgende thema's (in verband met het verleden van het Hamerkwartier) :

1. Industrieel handgereedschap;
2. Handgereedschap en benodigdheden uit de creatieve industrie;
3. Industriële werkplaatsen;
4. Mensen uit de 18de eeuw verbonden aan handgereedschappen;
5. Mensen die hebben bijgedragen aan de voormalige bedrijvigheid van het Hamerkwartier en daarmee de lokale geschiedenis;
6. Overige namen welke niet binnen afgesproken thema’s vallen maar wel goede aanvulling zouden kunnen zijn.

In het onderdeel 'participatie' staat beschreven hoe de participatie om tot namen te komen heeft plaatsgevonden. Bureau Naamgeving heeft na een check op de objectieve ANOR-criteria de overgebleven namen voorgedragen bij de Adviesraad. Voor het zuidelijk deel was dit op 14 december 2023. Voor het noordelijk deel was dit op 12 december 2024.

Tussen de vergaderingen in is er op verzoek van de dagelijks bestuurder stadsdeel Noord een vraag uitgezet bij het stadsarchief om op zoek te gaan naar vrouwen uit de 18e eeuw met een migratie-achtergrond die betrokken waren bij de geschiedenis van het Hamerkwartier. Het stadsarchief en het Historisch Centrum Amsterdam Noord lieten weten geen namen gevonden te hebben. Na overleg op 24 november 2024 met de dagelijks bestuurder stadsdeel Noord heeft deze aangegeven dat de overige eerder genoemde thema's voldoende zijn. Aan de hand hiervan zijn de overgebleven namen uit participatie nogmaals bij de Adviesraad voorgelegd op 12 december 2024.

Bureau Naamgeving heeft samen met het projectteam zelf onderzoek gedaan naar bovenstaand verzoek van de dagelijks bestuurder stadsdeel Noord. Er waren enkele namen die voldeden aan de criteria, welke samen met de overige potentiële straatnamen voor het noordelijk deel zijn gedeeld. De ANOR heeft hieruit, naast de gereedschappen, de volgende twee vrouwennamen gekozen:

Betsy Perk
Betsy Perk (1833-1906) was een belangrijke pleitbezorger voor de vrouwenemancipatie, en haar werk richtte zich op het verbeteren van de positie van vrouwen in zowel het gezin als de samenleving, wat ook de arbeidsomstandigheden betrof. Hoewel Perk meer bekend stond om haar werk op het gebied van vrouwenrechten en haar bijdrage aan de feministische beweging, was ze zich goed bewust van de sociale problemen waarmee arbeiders, vooral vrouwen, te maken hadden. Ze pleitte voor de verbetering van arbeidsomstandigheden voor vrouwen in fabrieken.

Hermanna Molkenboer-Trip
Hermanna Molkenboer (1851-1911) speelde een belangrijke rol in de verbetering van de positie van fabriekswerkers, met name vrouwen, in Nederland. Ze zette zich in voor de arbeidsomstandigheden van (fabrieks)arbeiders, die vaak te maken hadden met slechte werkomstandigheden, lange werktijden en lage lonen. Ze richtte zich niet alleen op de vrouwenemancipatie, maar ook op de sociale en arbeidsrechtelijke kwesties die arbeiders aangingen.

De overige gekozen namen zijn:

- Motorplein
- Avegaarstraat
- Klopboorstraat
- Handboorstraat
- Duimstokstraat
- Blokschaafstraat
- Schroefpersstraat
- Lijmpersstraat
- Zaagstraat
- Kabelsnijderstraat
- Voorloperstraat
- Touwsnijderstraat
- Treksteenstraat
- Canvasplantsoen
- Waterpasstraat
- Stermotorstraat
- Klauwhamerkade
- Houtbuigeroever
- Sloophamerkade
- Klinkhamerkade
- Letterzetteroever
- Priemstraat
- Drevelstraat

- Nijptangstraat
- Handzaagstraat
- Kwaststraat
- Schroevenstraat
- Draadnagelstraat
- Lantarenopstekerbrug

Daarnaast zijn er twee wijzigingen nodig van bestaande openbare ruimten. Het betreft hier een wijziging van de begrenzing van:

- Aambeeldstraat
- Motorkade

Participatie

De participatie vond plaats in de buurt van het Hamerkwartier. Dit is opgehaald via sociale mediakanalen, gemeentelijke websites, het platform van de stichting van het Hamerkwartier, wijkcentrum de Meeuw en op het prikbord in de bouwkeet. Maandelijks is er inloopspreekuur in de bouwkeet die in het gebied staat. Aanvullend is het Stadsarchief Amsterdam, Historisch Centrum Amsterdam Noord en het Amsterdams Ontmoetingscentrum voor Alzheimerpatiënten gevraagd voor input.

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

Het (laten) aanbrengen, onderhouden, wijzigen of verwijderen van naamborden conform artikel 8 van de Verordening basisinformatie 2018 is een taak van het dagelijks bestuur van het gebied waarin zich de openbare ruimte bevindt (Verordening op het lokaal bestuur in Amsterdam, Bijlage Bevoegdhedenregister dagelijks bestuur, artikel B.32).

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente: Het collegebesluit wordt opgenomen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente: Het collegebesluit wordt bekend gemaakt via het gemeenteblad.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-000511	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Bureau Naamgeving - Directie Data
NaamgevingOpenbareRuimten@amsterdam.nl

Besluit college van burgemeester en wethouders